

Adroddiad i:	Y Pwyllgor Archwilio Cymunedau
Dyddiad y Cyfarfod:	25 Hydref 2012
Aelod Arweiniol / Swyddog:	Stuart Davies, Pennaeth ar y Cyd Priffyrdd a Seilwaith
Awdur yr Adroddiad:	Tim Towers, Rheolwr Adain (Gwasanaethau Rhwydwaith)
Teitl:	Gwaith Mawr Seilwaith Trafnidiaeth

1. Ynghylch beth mae'r adroddiad?

Mae'r adroddiad hwn er gwybodaeth yn unig.

2. Beth yw'r rheswm dros wneud yr adroddiad hwn?

Bwriad yr adroddiad yw hysbysu'r Aelodau am y dulliau, a ffynonellau posibl, o gael arian ar gyfer buddsoddi mewn gwaith seilwaith mawr o fewn Sir Ddinbych.

3. Beth yw'r Argymhellion?

Fod yr Aelodau'n nodi rhan y Cyngor mewn datblygu seilwaith strategol.

4. Manylion yr adroddiad

4.1.1 Cynllun TAITH, Trafnidiaeth Rhanbarthol Gogledd Cymru, yw'r peirianwaith ar gyfer nodi, datblygu a darparu cynlluniau seilwaith mawr ar gyfer trafniadaeth. Daeth i fodolaeth yn 2009 yn lle'r hen Gynlluniau Trafnidiaeth Lleol unigol a oedd yn cael eu paratoi gan awdurdodau lleol. Bwrdd trafniadaeth ar y cyd yw TAITH yn cynnwys chwe awdurdod lleol Gogledd Cymru. Mae Sir Ddinbych yn cael ei chynrychioli ar y corff hwn gan yr Aelod Arweiniol dros Fannau Cyhoeddus a Chadeirydd Pwyllgor Archwilio Cymunedau.

Mae nifer o amcanion a blaenoriaethau polisi trafniadaeth yn y Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol ac mae'n cyd-fynd â'r amcanion yn Strategaeth Trafnidiaeth Cymru. Er bod yr amcanion a'r blaenoriaethau hyn yn eithaf eang, maen nhw'n rhoi pwyslais penodol ar fwy o ddefnydd o gludiant teithwyr a cherdded a beicio fel dulliau teithio.

Mae cyllid cyfalaf ar gael bob blwyddyn ar gyfer y Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol, sef Grant Consortia Trafnidiaeth Rhanbarthol. Mae TAITH yn didoli bidiau am y Grant Consortia Trafnidiaeth Rhanbarthol o'r chwe awdurdod fel rhan o'r broses fidio flynyddol a hefyd y bidiau

am brosiectau ar raddfa Ranbarthol. Mae'r olaf fel arfer yn gysylltiedig â mentrau Cludiant Teithwyr. Mae'n rhaid i bob prosiect sy'n derbyn Grant Consortia Trafnidiaeth Rhanbarthol fod yn y rhaglen Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol. Mae pob prosiect sydd yn y rhaglen wedi'i asesu'n annibynnol i gadarnhau ei fod yn cydfynd ag amcanion a blaenoriaethau polisi trafndiaeth y Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol. Os nad yw prosiectau'n cydfynd â'r polisi trafndiaeth yna, nad ydynt yn cael eu cynnwys yn y rhaglen.

- 4.1.2 Fel arfer, mae tua £4.5 miliwn o Grant Consortia Trafnidiaeth Rhanbarthol ar gael i ranbarth TAITH bob blwyddyn, er mae'n debyg y bydd y ffigwr hwn yn gostwng i lai na £4.0 miliwn yn y flwyddyn neu ddwy nesaf.

Mae rhwng £600,000 a £900,000 y flwyddyn wedi'i ddyrannu i Sir Ddinbych ers sefydlu'r Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol. Enghreifftiau o brosiectau Sir Ddinbych sydd wedi'u cyllido o Grant Consortia Trafnidiaeth Rhanbarthol yn ystod y blynyddoedd diwethaf yw:

Gorsaf Fysiau Prestatyn
Gorsaf Fysiau'r Rhyl
Maes Parcio Gorsaf Reilffordd Prestatyn
Llwybr Beicio Dyffryn Dyfrdwy
Llwybrau Beicio Rhuthun

Yn amlwg, nid yw'r lefelau o gyllid sydd ar gael i awdurdodau unigol trwy'r Grant Consortia Trafnidiaeth Rhanbarthol yn ddigon i gyllido prosiectau trafndiaeth mawr, megis ffyrdd osgoi. Problem arall yw nad yw cynlluniau ffyrdd osgoi yn tueddu i sgorio'n arbennig o uchel wrth gael eu hasesu yn erbyn amcanion polisi trafndiaeth.

Mae yna rai enghreifftiau diweddar o Lywodraeth Cymru yn cyllido prosiectau ffyrdd osgoi. Mae hynny oherwydd bod y prosiectau hynny'n cael eu hystyried o bwysigrwydd cenedlaethol a hefyd yn rhannol oherwydd bod y prosiectau ar gyfnodau datblygu sydd eisoes wedi derbyn ymrwymiad.

7. Pa ymgynghori a wnaed?

Ymgynghorwyd yn eang wrth ddatblygu'r Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol gydag ystod eang o randdeiliaid. Roedd hynny'n cynnwys cyflwyno papurau i'r cyn Bwyllgor Archwilio Amgylchedd ar ddau wahanol achlysur.

8. Datganiad y Prif Swyddog Cyllid

Mae TAITH yn ffynhonnell bwysig o gyllid i'r Cyngor ac efallai y daw'n bwysicach yn y dyfodol wrth i waith rhanbarthol gynyddu. Mae'n bwysig fod

aelodau'n deall ei rôl a sut y gallai Sir Ddinbych gael y budd mwyaf posibl o fod yn rhan ohono.

9. Pa risgiau sydd ac a oes unrhyw beth y gallwn ei wneud i'w lleihau?

Mae'n rhaid i bob prosiect sy'n cael ei gyllido gan Grant Consortia Trafnidiaeth Rhanbarthol fod â methodoleg rheoli prosiect cadarn i sicrhau fod unrhyw risgiau cysylltiedig â phrosiectau unigol yn cael eu rheoli'n briodol. Bydd risgiau o'r fath yn cael eu rheoli ar sail penodol i brosiect.